

2021

TPO

TRANSKULTURNA PSIHOSOCIJALNA
OBRAZOVNA FONDACIJA - TPO

(Godišnji narativni izvještaj: januar - decembar, 2021.)

SADRŽAJ

UVOD.....	5
O NAMA	7
GRADOVI I MJESTA U KOJIMA JE TPO FONDACIJA REALIZOVALA PROJEKTE	9
OSTVARENI REZULTATI.....	10
PROGRAMI TPO FONDACIJE	12
PROGRAM 1. ETOS INICIJATIVA.....	12
1.1 DVODNEVNI ETOS BALKAN SEMINAR MODUL III - KULTURA TOLERANCIJE I NENASILJA	12
1.2 POKRENUT JE PROGRAM PSIHO SOCIJALNE PODRŠKE ZA NASTAVNO OSOBLJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	13
1.3. O RODNO ZASNOVANOM NASILJU U MJEŠOVITOJ ŠKOLI ZA TEKSTIL KOŽU I DIZAJN	14
1.4 OŠ “HUSINO” TUZLA AKTIVNOSTI KAO DIO KAMPANJE “16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA”	14
PROGRAM 2: SAPERE BIH.....	16
2.1 "FILOZOFIJA ZA DJECU P4C" - II CIKLUS OBUKE ZA NASTAVNO OSOBLJE U SARAJEVU.....	16
2.2 "FILOZOFIJA ZA DJECU P4C " - II CIKLUS OBUKE ZA NASTAVNO OSOBLJE U ZENICI.....	17
2.3 "FILOZOFIJA ZA DJECU P4C" - II CIKLUS OBUKE ZA NASTAVNO OSOBLJE U MOSTARU.....	18
2.4 SAPERE BIH PROGRAM – REALIZACIJA ONLINE FILOZOFSKIH PROPITIVANJA	18
2.5 SAPERE BIH ZAVRŠNI TOT ZA NASTAVNIKE SREDNJIH ŠKOLA.....	19
2.6 SAPERE BIH: SVEČANA CEREMONIJA DODJELE CERTIFIKATA ZA NASTAVNO OSOBLJE.....	20
PROGRAM 3: UNIGEM.....	21
3.1 SVEČANO POTPISIVANJE MEMORANDUMA O SARADNJI SA UNIVERZITETIMA U BIH I REGIJI	21
3.2 PANEL DISKUSIJA NA TEMU “MUŠKARCI PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA”	22
3.3 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU CRNE GORE.....	23
3.4 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA - AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU NOVI SAD.....	25

3.5 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U BANJOJ LUCI	26
3.6 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U SARAJEVU.....	28
3.7 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU HERCEGOVINA.....	28
3.8 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU	30
3.9 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SARAJEVO SCHOOL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY.....	31
3.10 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U TUZLI.....	32
3.11 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U BIHAĆU.....	34
3.12 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U ZENICI.....	35
3.13 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU “DŽEMAL BIJEDIĆ” U MOSTARU	36
3.14 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U MOSTARU.....	38
3.15 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U ISTOČNOM SARAJEVU.....	39
3.16 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA INTERNACIONALNOM UNIVERZITETU U TRAVNIKU.....	41
3.17 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U RIJECI	42
3.18 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU DONJA GORICA.....	43
3.19 KAMPANJA “16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA” U RICHMOND PARK INTERNATIONAL SECONDARY SCHOOL-U U SARAJEVU.....	45
3.20 KAMPANJA „16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA“ U DRUGOJ GIMNAZIJI U SARAJEVU	45
3. 21 KAMPANJA „16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA" U GIMNAZIJI VISOKO.....	46
3.22 KAMPANJA „16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA" U FRANJEVAČKOJ KLASIČNOJ GIMNAZIJI U VISOKOM	47
PROGRAM 4: SOKRATOVI KAFEI	49

4.1 SOKRATOVI KAFEI MOSTAR	49
4.2 SOKRATOVI KAFEI TUZLA	50
4.3 SOKRATOVI KAFEI BANJA LUKA	51
4.4 SOKRATOVI KAFEI ZENICA	52
4.5 SOKRATOVI KAFEI U SARAJEVU	54
5. DODATNE AKTIVNOSTI	55
5.1. PROMOCIJA KNJIGE I PANEL DISKUSIJA "HEALING AND PEACEBUILDING AFTER WAR"	55
5.2 MEĐUNARODNI DAN ŽENA	55
5.3 EUNIC RADIONICA: "MOJA PRIČA JE VAŽNA"	56
5.4 PILOT PROJEKAT: BORBA PROTIV ANTISEMITIZMA, ISLAMOFBIJE I KSENOFOBIJE U JAVNOM OBRAZOVNOM PROSTORU.....	57
6. PRVA ONLINE FER ŠKOLA: FEMINIZAM I RELIGIJA.....	59

UVOD

Tokom 2021. godine smo se još uvijek borili za izazovima pandemije zbog koje smo najveći broj aktivnosti realizirali online. Nastojeći biti odgovorni i za sebe i za naše partnere u projektima procjenjivali smo situaciju svaku put i shodno tome organizirali aktivnosti ili online ili hibridno ili uživo poštujući propisane epidemiološke mjere. Nakon ljeta utjecaj pandemije je slabio i sretni zbog toga, organizirali smo jedan broj događaja uživo kako bismo nakon skoro dvije godine online komunikacije omogućili predstavnicima partnerskih institucija i organizacija da se uživo sretno i rade zajedno.

TPO Fondacija je ostavila zapažujuće rezultete kroz svoje dugogodišnje programe ETOS inicijative, SAPERE BiH i Sokratovi kafei ali je također pokrenula i dva nova programa UNIGEM (Universities and Gender Mainstreaming) i FER (Feminizam i religija) online škola u saradnji sa Ekumenskom inicijativom žena iz Omiša.

Uspjeli su realizirati treninge, edukacije i kampanje u saradnji sa stalnim partnerima u školama i na univerzitetima s ciljem jačanja interkulturalnih i međureligijskih kompetencija nastavnika, vještina razmišljanja i tehnika podučavanja u BiH, Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji.

Certificirali smo još jednu grupu trenera za SAPERE BiH koja može prenositi znanja po metodi P4C i započeti saradnju sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo na akreditiranju SAPERE BiH programa kao jednog važnih programa koji će nastavnicima moći primjenjivati i tako uvoditi metode i tehnike kritičkog mišljenja u svoje obrazovni proces.

Sokratovi kafei su nastavljeni na pet univerziteta sa aktuelnim temama današnjice o kojima su mladi razgovarali primjenjujući Sokratove dijaloške metode, koje uključuju umijeće postavljanja pitanja da se dođe do istine.

Tokom pandemije nastavili smo pružati psihosocijalnu podršku nastavnicima, učenicima i mladim ljudima da lakše prebrode period izolacije i nauče kako se nositi sa stresom.

Kroz UNIGEM program su uspostavili mrežu saradnje sa 17 univerziteta u BiH, Srbiji, Hrvatskoj i Crnoj Gori, a krajem godine nam se pridružio i Univerzitet u Beogradu. U vrlo kratkom periodu uspostavljena su tijela za rodnu ravnopravnost na 18 univerziteta, usvojeni Gender akcioni planovi (GAP) i realiziran niz aktivnosti tokom kampanje 16 dana aktivizma na ovim univerzitetima. U kampanji 16 dana aktivizma svake godine učestvuju u srednje i osnovne škole koje su stalni partneri TPO Fondacije.

Posebno smo ponosni na online FER školu koju smo pokrenuli u jesen kao pilot. Vrlo brzo se pokazalo da velika potreba da se o ženskim pravima i rodnoj ravnopravnosti govori uporedo iz sekularne i religijske perspektive.

U saradnji sa ambasadama Austrije, Francuske i Goethe Instituta koji koordiniraju EUNIC program pilotirali smo projekt o manjinama pod nazivom „Moja priča je važna“ a partneri su nam bile organizacije iz Srbije, Crne Gore i Makedonije.

Bili smo počašćeni da smo u saradnji sa Univerzitetom Denver bili suorganizatori promocije knjige koju je objavio Routledge Press je „Healing and Peacebuilding After War“, koja je rezultat Međunarodne konferencije na temu „Trauma, pamćenje i ozdravljenje“ koju je TPO Fondacija organizirala sa svjetskim univerzitetima. O filmu je uvijek zanimljivo razgovarati, a ove godine smo to imali priliku učiniti sa grupama studenata, učenika i aktivista iz lokalnih zajednica. U saradnji sa ambasadom Ujedinjenog kraljevstva i Sjeverne Irske u povodu Međunarodnog dana žena, realizirali smo 3 online diskusije o filmu Jennifer Siebel Newsom pod nazivom Miss Representation.

Zahvaljujem se timu TPO Fondacije na saradnji.

v.prof.dr. Zilka Spahić Šiljak

O NAMA

TPO Fondacija (Transkulturalna psihosocijalna obrazovna fondacija) zagovara rodnu ravnopravnost, dijalog i izgradnju mira kroz partnersko djelovanje civilnog društva, akademskih i vladinih institucija. Također, zastupa slobodu savjesti i misli bez obzira na bilo koji identitet i afilijaciju. U premoštavanju jaza između akademskog i aktivističkog, vladinog i nevladinog sektora te religijskih i nereligijskih svjetonazora, TPO Fondacija je jedna od vodećih organizacija u inkluzivnim pristupima obrazovanju za mir, ravnopravnost i liderstvo.

TPO programi se implementiraju kroz nekoliko strategijskih područja:

Obrazovanje - Saradnja sa univerzitetima i drugim organizacijama u provedbi reforme obrazovanja u BiH. Uspostava edukativnih centara, u saradnji sa obrazovnim i kulturnim institucijama, koji će nuditi programe za interkulturalno, multireligijsko i građansko obrazovanje, prvenstveno žena i mladih. Pripremanje kurikuluma, silabusa i trening materijala u saradnji sa državnim institucijama i drugim organizacijama.

Istraživanje - Procjena stanja u oblastima obrazovanja, ljudskih prava, rodne ravnopravnosti, dijaloga i izgradnje mira, s ciljem pripremanja adekvatnih politika djelovanja i konkretnih projektnih aktivnosti uzimajući uvijek u obzir rodnu perspektivu i specifičnost kulturološkog konteksta u kojem se živi.

Rodna ravnopravnost - Promocija i implementacija domaćih i međunarodnih standarda o ravnopravnosti spolova kroz različite vrste obrazovanja i podizanja svijesti o ovim pitanjima u lokalnoj zajednici. Posebna pažnja se posvećuje razvoju lokalnih rodno inkluzivnih zajednica u kojima se vodi računa o potrebama i žena i muškaraca.

Javno zagovaranje - Zalaganje za promjene politika djelovanja i usvajanje novih, s ciljem izgradnje demokratskog građanskog društva, ravnopravnosti spolova, ali i podizanje svijesti građanstva o važnosti aktivnog učešća u tim promjenama. Zagovaranje za rodnu senzibilizaciju državnopravnog okvira BiH.

Osnaživanje kapaciteta - Rad na osnaživanju individualnih kapaciteta žena i mladih ali i organizacionih kapaciteta lokalnih organizacija u oblastima rodne ravnopravnosti, ljudskih prava, ekonomskog osnaživanja, dijaloga i izgradnje mira. Podrška razvoju reforme obrazovanja, zaštite zdravlja i socijalne rehabilitacije, kroz trening profesionalaca i promociju jačanja korisničkih inicijativa i psihosocijalnu podršku ženama, djeci i omladini.

Interkulturalni dijalog - Promocija interkulturalnog dijaloga, izgradnje mira i pomirenja, u saradnji sa NVO-ima u BiH i u svijetu koji su posvećeni ovim pitanjima. Organiziranje javnih rasprava, okruglih stolova i radionica o ovim temama, te susreti umjetnika, akademskih

radnika i NVO aktivista, koji iz svoje perspektive mogu ponuditi ideje za zajedničko djelovanje i koegzistenciju. Organiziranje susreta u malim lokalnim zajednicama, s ciljem okupljanja podijeljenih ljudi u BiH za jedan sto.

GRADOVI I MJESTA U KOJIMA JE TPO FONDACIJA REALIZOVALA PROJEKTE

Gradovi i mjesta u kojima je TPO Fondacija realizovala projekte su:

Ljubljana, Zagreb, Podgorica, Beograd, Omiš, Rijeka, Osijek, Novi Sad, Sarajevo, Mostar, Banja Luka, Travnik, Bihać, Zenica, Tuzla, Visoko, Kakanj, Lukavac, Pale, Bijeljina, Međugorje, Istočno Sarajevo, Bugojno, Konjic, Jablanica, Maglaj.

OSTVARENI REZULTATI

- O snaženo preko stotinu nastavnika i nastavnica za nošenje sa stresom tokom pandemije preko online kanala za psihološku pomoć.
- Certificirana grupa TOT trenera i trenerica iz srednjih škola iz tri kantona u okviru SAPERE BiH programa (Philosophy for Children).
- Uspostavljena saradnja s Institutom za socijalne inovacije Crne Gore u okviru projekta „ETOS Balkan – Svjetski ETOS u mojoj školi“.
- Educirano preko 30 nastavnika i nastavnica osnovnih i srednjih škola iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore za ETOS vrijednosti.
- O snaženo preko 700 učenika i učenica i preko 300 nastavnika i nastavnica za ETOS (etičnost tolerancija, otvorenost, solidarnost) vrijednosti u sedam škola u Tuzlanskom kantonu i Kantonu Sarajevo.
- Educirano preko 1000 studenata i studentica za filozofska propitivanja metodom Sokratovih dijaloga kroz 20 Sokratovih kafea u Tuzli, Mostaru, Zenici, Sarajevu i Banjoj Luci.
- Uspostavljena saradnja sa 18 univerziteta u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj i Crnoj Gori u okviru projekta „Uvođenje rodno osviještene politike u visoko obrazovanje/University and Gender Mainstreaming (UNIGEM)“.
- Usvojeni Gender akcioni planovi (GAP) na 18 univerziteta/sveučilišta u okviru projekta UNIGEM.
- Uspostavljena i promovirana Vijeća za rodnu ravnopravnost na 18 partnerskih univerziteta u okviru projekta UNIGEM.
- Sprovedeno istraživanje o rodno zasnovanom nasilju na univerzitetima u četiri zemlje Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora i Hrvatska, u okviru projekta Uvođenje rodno osviještene politike u visoko obrazovanje (UNIGEM) -10 dubinskih intervjua i 5000 online anketa sa studentima i studenticama, nastavnicima i nastavnicima i administrativnim osobljem.
- Obilježena globalna kampanja „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ od strane nastavnog osoblja i studentskih grupa sa ukupno 17 univerziteta/sveučilišta u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori, u okviru projekta UNIGEM.
- Educirano preko 2000 studenata/ica o rodno zasnovanom nasilju kroz posebne aktivnosti nastavnika na 18 univerziteta u četiri zemlje.

- Osnaženo preko 4000 studenata preko studentskih kampanja u okviru međunarodne kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“.
- Osnaženo preko 1500 učenika i učenica srednjih i osnovnih škola za rodno zasnovano nasilju tokom kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“.
- Educirano preko 40 polaznica i polaznika pilot online FER (Feminizam i Religija) škole kroz četiri kursa: Povijest feminizma na Istoku i Zapadu, Rodno zasnovano nasilje i religije, Rod, religija i izgradnja mira i Rod i filozofija.
- Kreiran website FER škole.
- Prevedene dvije knjige sa engleskog jezika za potrebe FER škole,
- Educirano preko 100 mladih za ženska ljudska prava kroz diskusije o filmu Jennifer Siebel Newsom pod nazivom Miss Representation.
- Uspostavljena regionalna saradnja u okviru EUNIC programa za pitanja manjina kroz projekat Moja priča je važna.
- Ostvarena međunarodna saradnja sa SAPERE Institutom iz Londona, Colorado Univerzitetom, Stanford Univerzitetom, Tubingen Institutom iz Njemačke i Comon Bond Institutom iz Amerike.

PROGRAMI TPO FONDACIJE

Četiri su ključna programa koje je TPO Fondacija realizirala tokom 2021. godine:

1. ETOS INICIJATIVA,
2. SAPERE BiH,
3. UNIGEM
4. FER ŠKOLA

PROGRAM 1. ETOS INICIJATIVA

U okviru ETOS Inicijative održan je niz aktivnosti kroz projekat EMIL (Empowerment for Multireligious and Intercultural Learning) koji je nastavak ETOS aktivnosti iz prethodnih godina.

EMIL projekat je imao dvije ključne aktivnosti na promociji ETOS vrijednosti, a to su: Jačanje interkulturalnih i međureligijskih kompetencija i ETOS Balkan treninzi, preko kojih je ETOS inicijativa proširila svoju mrežu nastavnika u regiji Balkana.

1.1 DVODNEVNI ETOS BALKAN SEMINAR MODUL III - KULTURA TOLERANCIJE I NENASILJA

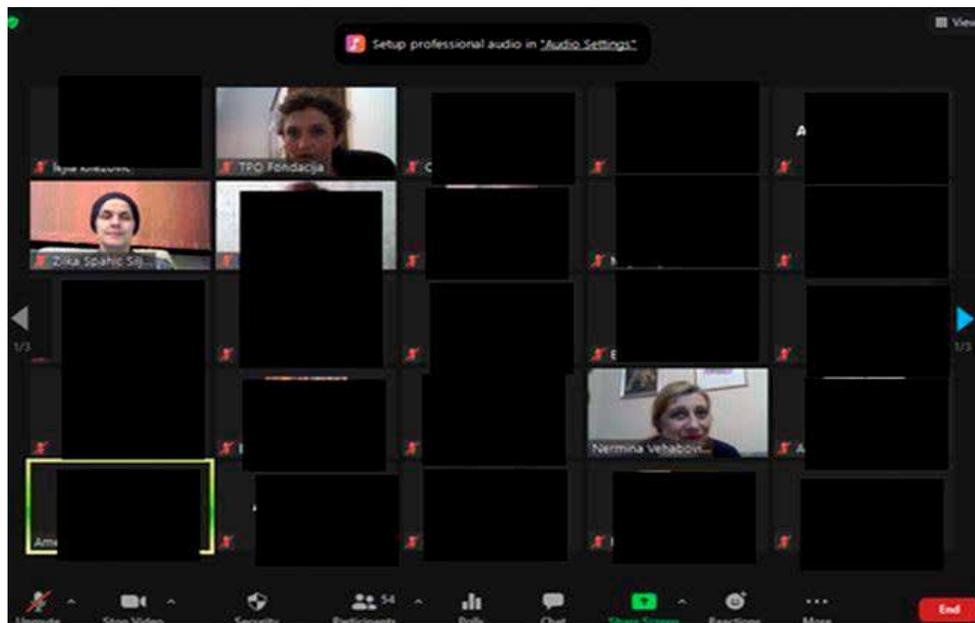
Etos tolerancije, nenasilja i otvorenosti prema drugima je posebno važan danas kada kao izazov imamo, ne samo veliki broj konflikta, već i pandemiju koja je dodatno izolirala ljude jedne od drugih. TPO Fondacija je u januaru 2021. godine održala treći seminar Etos Balkana u saradnji sa kolegama i kolegicama iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Seminar je otvorila i moderirala v.prof.dr. Zilka Spahić Šiljak, a voditelji su bili mr.sci Sedžida Hadžić i mr.sci Miroslav Bagara, gostujući predavač bio je Alen Kristić.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210123%203.%20EtosBalkSem.html>

1.2 POKRENUT JE PROGRAM PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE ZA NASTAVNO OSOBLJE BOSNE I HERCEGOVINE

TPO Fondacija je pokrenula program psihosocijalnog osnaživanja nastavnika s ciljem pružanja adekvatne podrške u prevazilaženju izazova pandemije COVID-19. Koliko je važno osvijestiti svoje lične kapacitete, vještine i sposobnosti kada su u pitanju izazovi prouzrokovani pandemijom? Zašto emocije nikada ne smijemo potiskivati i zašto o njima trebamo razgovarati? Bila su ovo neka od pitanja koja smo pokušali odgovoriti tokom prve dvije sesije od planiranih dvadeset sesija posvećenih nastavnicima programa "Psihosocijalna podrška u suočavanju izazova prouzrokovanih pandemijom". Kroz jednostavne vježbe o promišljanju o vlastitim kapacitetima, učesnici sesija su imali priliku osnažiti svoje emocije i posmatrati izazove pandemije na drugačiji način. Učesnici ovog programa su nastavnici osnovnih i srednjih škola HNK, KS, TZ, ZDK i SBK. Prva tematska cjelina za dvije grupe nastavnika je realizovana u ponedjeljak. Skoro 100 nastavnika osnovnih i srednjih škola iz pet kantona su imali priliku da uče i razgovaraju sa psihologinjom i psihoterapeutkinjom Nerminom Vehabović-Rudež i psihijatricom dr. Amrom Delić.

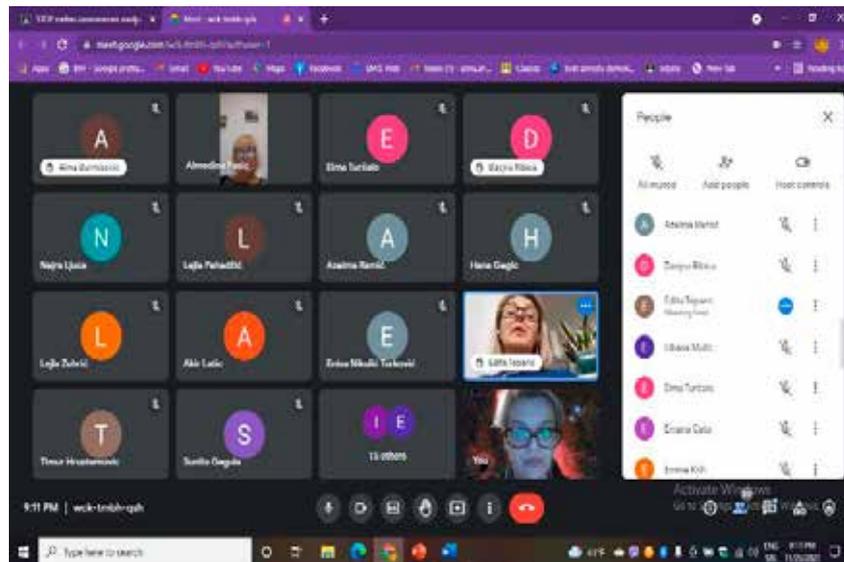

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210419%20EmilPsihoSNast.html>

1.3 O RODNO ZASNOVANOM NASILJU U MJEŠOVITOJ ŠKOLI ZA TEKSTIL KOŽU I DIZAJN

Koordinatorice Alma Ahmethodžić i Edita Teparić su kroz ETOS inicijativu, 23.11.2021. realizirale predavanje na temu: *Budimo odgovorni prijavimo i osudimo rodno zasnovano nasilje*. Predavanje je pripremila Almedina Pašić-Muratović pedagoginja i psihologinja. Predavanju su prisustvovali učenici i učenice od I-IV razreda, profesori kao i roditelji učenika i učenica.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/31122021c.html>

1.4 OŠ "HUSINO" TUZLA AKTIVNOSTI KAO DIO KAMPANJE "16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA"

JU Osnovna škola "Husino" Tuzla u svom radu prepoznatljiva je kao škola u kojoj se promiču univerzalne životne vrijednosti. Uz podršku direktora škole Danijela Barišića, u okviru Etos inicijative JU Osnovna škola "Husino" Tuzla, u periodu od 26.11.2021. do 10.12.2021. realizirala je niz aktivnosti u okviru obilježavanja kampanje 16 dana aktivizma pod nazivom "STOP SVAKOJ VRSTI NASILJA!" U okviru nastavnih i vannastavnih aktivnosti realizirane su projektne aktivnosti koje su za cilj imale promicanje univerzalnih etičkih načela, prevenciju nasilja, predrasuda i stereotipa, kao i učenje nenasilne komunikacije i poštovanje drugog i drugačijeg.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/31122021d.html>

PROGRAM 2: SAPERE BIH

SAPERE (Society for Advancing Philosophical Enquiry and Reflection in Education), odnosno Društvo za unapređenje filozofskog propitivanja i refleksije u obrazovanju je Institut iz Londona koji obrazuje nastavnike/ce u Velikoj Britaniji i širom Evrope i svijeta prema metodi Filozofije za djecu P4C. SAPERE Institut

iz Londona je licencirao 12 nastavnika/ca u okviru TPO Fondacije za rad sa nastavnicima/ama i djecom. Filozofija za djecu P4C je metoda propitivanja, a temelji se na:

- promišljanju filozofskih/velikih pitanja i koncepata;
- refleksiji i argumentiranju koji vode ka unapređenju vještina mišljenja,
- oblikovanju i mijenjanju stavova;
- njegovanju vještina propitivanja: kritičkog, kreativnog, kolaborativnog i brižnog/empatičnog mišljenja za što se često koristi engleska skraćenica 4C (critical, creative, collaborative, caring).

2.1 "FILOZOFIJA ZA DJECU P4C" - II CIKLUS OBUKE ZA NASTAVNO OSOBLJE U SARAJEVU

U okviru programa SAPERE BIH, u periodu od 15. - 16.02.2021. godine realizovan je dvodnevni trening P4C Filozofija za djecu II ciklusa za nastavnike koji rade u srednjim školama Kantona Sarajevo. Cilj programa SAPERE BIH je osnaživanje nastavnog osoblja i njihovih kompetencija u oblasti kritičkog mišljenja kao metode rada s učenicima/ama. Nastavnici Treće, Četvrte i Pete gimnazije, Gimnazije Dobrinja, Maarif Schools of Sarajevo, Srednje ekonomske škole, KŠC Gimnazije te Richmond Park College Sarajevo su bili učesnici/e drugog ciklusa obuke za unapređenje kritičkog mišljenja.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210215%20P4C2cSa.html>

2.2 "FILOZOFIJA ZA DJECU P4C " - II CIKLUS OBUKE ZA NASTAVNO OSOBLJE U ZENICI

TPO Fondacije je u saradnji sa Pedagoškim Zavodom i Ministarstvom za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZE-DO Kantona organizirala treći dvodnevni trening kritičkog propitivanja II ciklusa u sklopu SAPERE BiH programa. Trening je održan u Zenici od 23.-24. februara 2021. Fokus je bio na 4 vrste mišljenja 4Cs (kritičko, kreativno, brižno i kolaborativno) kao neizostavni dio kritičkog propitivanja. Treningu su prisustvovali nastavnici/e iz ZDK i SBK kao i profesori/ce Filozofskog fakulteta iz Banja Luke, koji su ujedno i začetnici ove metode rada sa studentima/cama na fakultetima. Treneri/ce su bili Dragana Koprivica i Mirza Džananović.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210223%20P4C2cZe.html>

2.3 "FILOZOFIJA ZA DJECU P4C" - II CIKLUS OBUKE ZA NASTAVNO OSOBLJE U MOSTARU

Dvodnevni trening P4C – Filozofija za djecu u okviru programa SAPERE BIH realizovan je u Mostaru u periodu od 17.-18. 02. 2021. godine za predstavnike Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport HNK, Pedagoškog zavoda i Zavoda za školstvo Mostar te nastavnike/ce koji rade u srednjim školama u HNK. Trening je imao za cilj da oformi grupu eksperata u oblasti razvoja kritičkog mišljenja koja će ujedno činiti i prvu grupu s ciljem obuke nastavnika/ca srednjih škola HNK i integracije metode podučavanja P4C u škole ovog kantona.

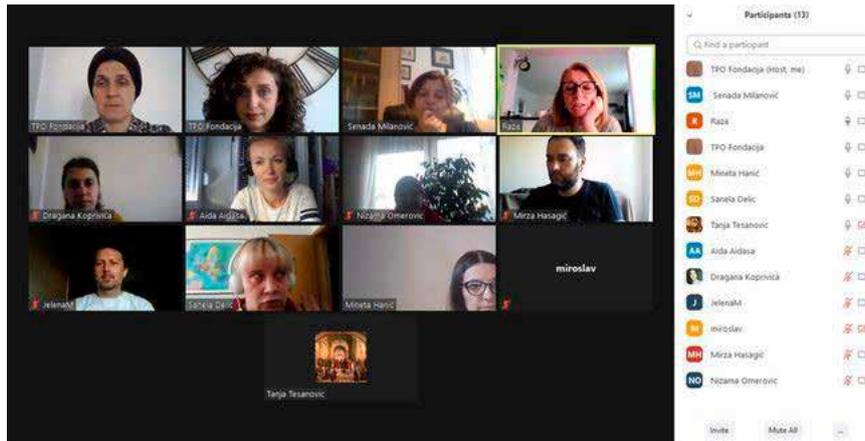
Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210217%20P4C2cMos.html>

2.4 SAPERE BIH PROGRAM – REALIZACIJA ONLINE FILOZOFSKIH PROPITIVANJA

U periodu od 07.-09.04.2021. TPO Fondacija je održala tri online susreta sa učesnicima/ama SAPERE BIH programa u okviru kojeg TPO Fondacija održava edukacije za buduće trenere/ice iz P4C – filozofije za djecu s ciljem integracije kritičkog mišljenja kao pristupa u učenju i podučavanju u srednjim školama. Cilj naših online susreta je bio refleksija na realizovane treninge u februaru i planiranje praktičnog dijela edukacije koje učesnici/e u narednom periodu trebaju realizovati sa svojim učenicima/ama.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210407%20SapereR1.html>

2.5 SAPERE BIH ZAVRŠNI TOT ZA NASTAVNIKE SREDNJIH ŠKOLA

Kritičko mišljenje se uči, ali da bi se stekle vještine kritičkog mišljenja važno je imati demokratsko ozračje u kojem svi učesnici imaju slobodu izraziti svoje stavove, argumentirano. Od 12-13.11.2021. godine u Sarajevu je održan završni TOT za grupu nastavnika i nastavnica srednjih škola i univerziteta. Trening su vodile Dragana Koprivica i Elmara Cerić. Na treningu su prisustvovali nastavnici, nastavnice i pedagoški stručnjaci i stručnjakinje iz Bosne i Hercegovine: Andreja Pehar, Amela Macić, Marija Ćavar, Melina Fazlić, Senada Salihović, Razija Šahinović, Željko Šarić, Nizama Omerović, Željka Tubić, Sanela Delić, Tanja Tešanović, Senada Milanović i Azra Ahmić. U ime TPO Fondacije pridružile su se i programska direktorica v. prof. dr. Zilka Spahić Šiljak i projektna asistentica Nejra Džananović, MA.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6186.html>

2.6 SAPERE BIH: SVEČANA CEREMONIJA DODJELE CERTIFIKATA ZA NASTAVNO OSOBLJE

Kritičko mišljenje je kognitivni proces racionalnog i analitičkog ispitivanja stvarnosti i svijeta, kao jedan način dolaska do istine. Kritičko razmišljanje djeluje pažljivim pregledom, procjenom i analizom teme ili materije, tako da nakon razmatranja i suprotstavljanja rezultata svojih promatranja primjenjuju objektivno stajalište. U petak, 10.12.2021. u hotelu Hills u Sarajevu održana je svečana ceremonija dodjele certifikata za nastavno osoblje u okviru programa SAPERE BIH - Filozofija za djecu (P4C). Svečanoj ceremoniji su prisustvovali britanski ambasador Nj.E. Matthew Field, dr. Patricia Hannam, predstavnica Instituta UK SAPERE (online), ministrica za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo mr. sci. Naida Muminović-Hota, pomoćnik ministra obrazovanja Hercegovačko-neretvanskog Kantona Sudo Marić te ministar obrazovanja Zeničko-dobojskog Kantona, prof. dr. Spahija Kozlić. U ime TPO Fondacije pridružile su se i programska direktorica prof. dr. Zilka Spahić Šiljak i projektna asistentica Nejra Džananović, MA.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6476.html>

PROGRAM 3: UNIGEM

UNiversity and Gender Mainstreaming skraćeno UNIGEM projekat predstavlja stratešku opredijeljenost univerziteta da uvođenjem rodne perspektive osiguraju rodnu ravnopravnost i siguran ambijent za nastavnike i nastavnice kao i studente i

studentice na univerzitetima u Bosni i Hercegovini i regiji. Realizacija projektnih ciljeva u trajanju od četiri godine predviđa i sveobuhvatno istraživanje o stanju rodne ravnopravnosti na univerzitetima prije i nakon implementacije ovog projekta. U okviru projekta UNIGEM je predviđeno i uspostavljanje posebnog tijela za borbu protiv rodno zasnovane diskriminacije na svim univerzitetima koji su pristupili potpisivanju Memoranduma o saradnji sa TPO Fondacijom. Projekat UNIGEM se relizira uz podršku Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva u Bosni i Hercegovini.

3.1 SVEČANO POTPISIVANJE MEMORANDUMA O SARADNJI SA UNIVERZITETIMA U BIH I REGIJI

U okviru projekta UNiversity and Gender Mainstreaming (UNIGEM), TPO fondacija je 06.10.2021. godine uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva u Sarajevu organizirala susret i potpisivanje memoranduma o saradnji između TPO fondacije i 17 univerziteta iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore. Regionalna saradnja univerziteta na pitanjima rodne ravnopravnosti je pokazatelj kako se partnerskim radom postižu odlični rezultati. Sistemski pristup u uvođenju rodne ravnopravnosti na univerzitetima će pomoći da akademske institucije budu sigurnije mjesto za sve i bez diskriminacije na rodnoj osnovi.

Njegova ekscelencija, ambasador Matthew Field istaknuo je da: „Istraživanje u BiH pokazuje da više od 60 posto građana vjeruje da je rodno zasnovana diskriminacija široko rasprostranjena. Za nas je to pokazatelj da trebamo uraditi više u toj oblasti, i hoćemo. Jednako kao i za žene i djevojčice ovo pitanje ostaje važan prioritet za Ujedinjeno Kraljevstvo.

Program direktorica TPO fondacije v. prof. dr. Zilka Spahić Šiljak je u tom smislu naglasila da je: “Moralni imperativ svih nas da osiguramo temeljna ljudska prava i slobode, a to neće biti moguće ako nema spremnosti da se mijenja kultura odnosa među spolovima, percepcija rodni uloga i dinamika moći.

Rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj je u svom obraćanju naglasio važnost ovog projekta i rekao da je ovo: „Još jedan od projekata unutar koga Univerzitet u Sarajevu sa zadovoljstvom učestvuje posvećen jednom, mogao bih reći, umrežavanju naših univerziteta oko zajedničke ideje.

Podršku ovom projektu u svom obraćanju prisutnima su izrazili i direktor Agencije za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine prof. dr. Enes Hašić, a putem video linka su riječi podrške uputile i stručna saradnica Agencije za visoko obrazovanje Republike Srpske gospođa Tatjana Radaković kao i predstavnica Univerziteta u Rijeci dr. sc. Sanja Barić i direktorica odjela za pravna, etička i pitanja inkluzije i različitosti gđa. Darija Glavan Šćulac. Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/27102021-2-b.html>

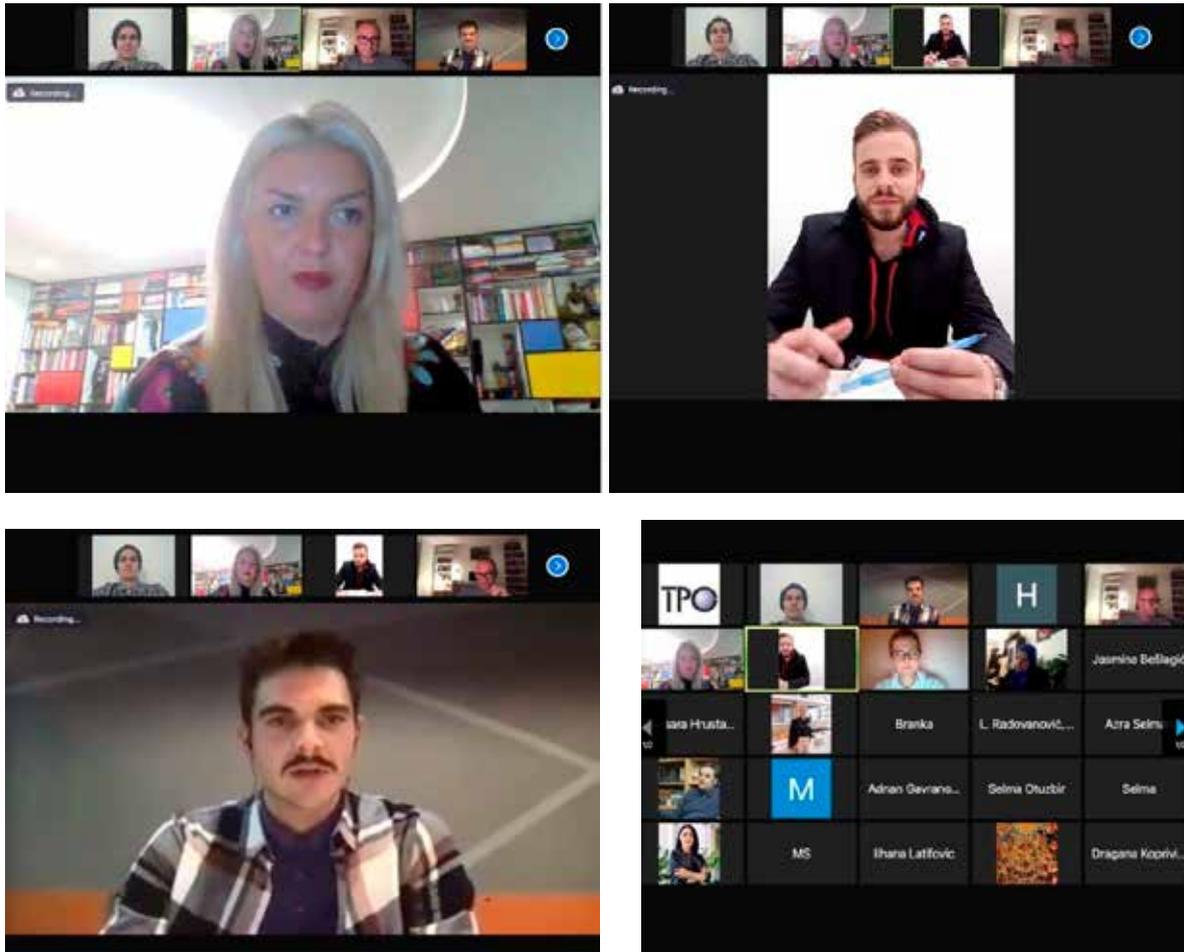

3.2 PANEL DISKUSIJA NA TEMU “MUŠKARCI PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA”

U okviru kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ panel diskusijom na temu „Muškarci protiv rodno zasnovanog nasilja“ u četvrtak 25.11.2021 godine okupio se veliki broj zainteresiranih studenata i studentica, ali i nastavnog osoblja na partnerskim univerzitetima.

Panelisti na ovom susretu bili su uvaženi prof. dr Damir Arsenijević, Nikola Vučić, novinar televizije N1 i Mirza Rastoder, direktor Homework HUB tima. Susret je moderirala novinarka Dženita Zidrum. Panel diskusijom “Muškarci protiv rodno zasnovanog nasilja” je otvoren prostor za suočavanje sa važnom ulogom koju muškarci trebaju preuzeti u sistemskoj borbi protiv rodno zasnovanog nasilja.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6306.html>

3.3 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU CRNE GORE

U okviru projekta UNIGEM - University and Gender Mainstreaming održane su tri radionice na temu rodne ravnopravnosti i rodno zasnovanog nasilja na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Prva radionica, pod nazivom “Temeljne poluge patrijarhata: Tvoje tijelo je bojno polje” održana je 12. novembra 2021. godine u prostorijama Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Na radionici su govorile dekanica Pravnog fakulteta UCG prof. dr. Aneta Spaić i mirovna aktivistkinja Paola Petričević.

Druga radionica koja je nosila naziv “Položaj žene u crnogorskom društvu: Gdje smo bili, gdje smo sad” održana je 18. novembra 2021. godine u prostorijama Pravnog Fakulteta Univerziteta Crne Gore. Radionicu su držale doktorantkinja Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore mr. Ksenija Rakočević i saradnica u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore mr. Milena Aćimić Remiković.

Posljednja u nizu od tri radionice pod nazivom “Rodno zasnovano nasilje u praksi Evropskog suda za ljudska prava” održana je 25. novembra 2021. godine takođe u prostorijama Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Na radionici je govorio prof. dr Nebojša Vučinić, profesor međunarodnog prava u penziji i bivši sudija Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu.

Povodom 25. novembra „Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama“, Studentsko vijeće Pravnog fakulteta UNCG raspisao je konkurs za najbolji esej na temu: “*Jak identitet-preduslov emancipatorske uloge žene u društvu*“. Konkurs je raspisan za studente_ce svih fakultetskih jedinica u Crnoj Gori, jer raznolikost tekstova i mišljenja mladih ljudi je ključ društvenih promjena. Pobjedničke eseje možete pročitati na sajtu Časopisa studenata Pravnog fakulteta UNCG „*Iure et facto*“ na linku: <https://iure-et-facto.me/naslovna>

Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore također je obilježio 10. decembar, „Međunarodni dan ljudskih prava“, panel diskusijom na temu „*Diskriminacija žena u pravosuđu*“.

Više informacija na: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-univerzitetu-donja-gorica-crna-gora/>

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6347.html>

3.4 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA - AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU NOVI SAD

Na Univerzitetu u Novom Sadu (UNS) u okviru 16 dana aktivizma održane su tri radionice, koje su promovisale pitanja iz oblasti rodne ravnopravnosti, kao i borbe protiv rodno zasnovanog nasilja. Prvu radionicu je održala gostujuća predavačica iz Danske, 12.11.2021. godine, prof. dr. Hilda Romer Christensen pod naslovom: Gender Smart Mobility and Diversity in Transport, Concepts, Methods, Practices., koja je predstavila vezu između roda i pametnog transporta kao važno pitanje u urbanim metropolama širom Evrope.

Na Univerzitetu u Novom Sadu, studenti_ce su organizovali tri javne tribine. Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, EU info point Novi Sad (Informacioni kutak Evropske unije u Novom Sadu Delegacije EU u Srbiji) i Univerzitet u Novom Sadu su organizovali prvu tribinu pod nazivom „Rodno zasnovano nasilje i mladi“. Na tribini su učestvovali: dr. Nada Padejski Šekerović, Sigurna ženska kuća, Novi Sad; Sanja Pavlović, Autonomni ženski centar, Beograd; i Jelena Mirić, aktivistkinja i studentkinja Univerziteta u Novom Sadu. Učešće predstavnice „Ženske inicijative“, studentice Jelene Mirić, u ovoj tribini imalo je višestruki značaj, jer je ona ponovo predstavila i promovisala rad „Ženske inicijative“ koja je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, koja je pomoću konkursa „Šta mi teško“, konkurisala sa idejom da olakšaju svakodnevicu i studiranje svojim kolegamicama te je dobile podršku. Tako je Filozofski fakultet u Novom Sadu, prvi u Srbiji koji ima besplatne uloške u toaletima fakulteta.

Karolina Kabok Lendak održala je radionicu, dana: 08. decembra u onlajn formatu, na temu: „Akušersko nasilje – Zašto ne želim drugo dete?“ I pored velikog poboljšanja u svetu, žene se i dan danas susreću sa raznim vrstama nasilja. radionici.

Više informacija na: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-univerzitetu-novi-sad/>

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6268.html>

3.5 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U BANJOJ LUCI

U utorak, 16.11.2021. godine, u amfiteatru Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Banjoj Luci održana je prva od tri radionice posvećene obilježavanju i promociji globalne kampanje „16 dana aktivizma“. Šta je rod, a šta spol? Kako tumačimo biološke karakteristike koje su nam date, a kako one društveno nametnute? Koliko se u ovim oblastima pojavljuju stereotipi i predrasude?; su samo neka od pitanja na koja su predavači i učesnici/e radionice tražili odgovore. Moderator radionice je bio dr Dalibor Savić, docent na Studijskom programu Primijenjena sociologija Fakultet političkih nauka Univerzitet u Banja Luci i član Savjetodavnog odbora za rodnu ravnopravnost Univerziteta u Banja Luci.

Druga grupa studenata/tica Univerziteta u Banja Luci je obilježila kampanju „16 dana aktivizma“. U Studentskoj organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Banja Luci održana je radionica na temu „Nasilje nad ženama“ koja se sastojala od tri aktivnosti. Učesnici su bili studenti Pravnog fakulteta i Filološkog fakulteta Univerziteta u Banja Luci. Aktivnost 1 je produkcija kratkog video materijala o nasilju nad ženama. Film su režirali i u njemu učestvovali članovi Studenstke organizacije PFUNBL. Aktivnost 2 je kurs samoodbrane u slučaju napada nasilnika/ce. Aktivnost se sastojala od kratkog teoretskog uvoda na temu samoodbrane kao i praktičnog dijela. Aktivnost 3 je predstava/performans „*Preobražaj*“ koju su izvele predstavnice Fondacije „*Udružene žene*“ Banja Luka. Predstavnice su ujedno i žrtve nasilja koje su na ovaj način pokušale prikazati učesnicima šta je to nasilje, kako su se one borile protiv istog, kako su se osjećale i na kraju kako su se izborile sa nasilnikom.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6263.html>

Više informacija na: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnostu-na-univerzitetu-banja-luka-2/>

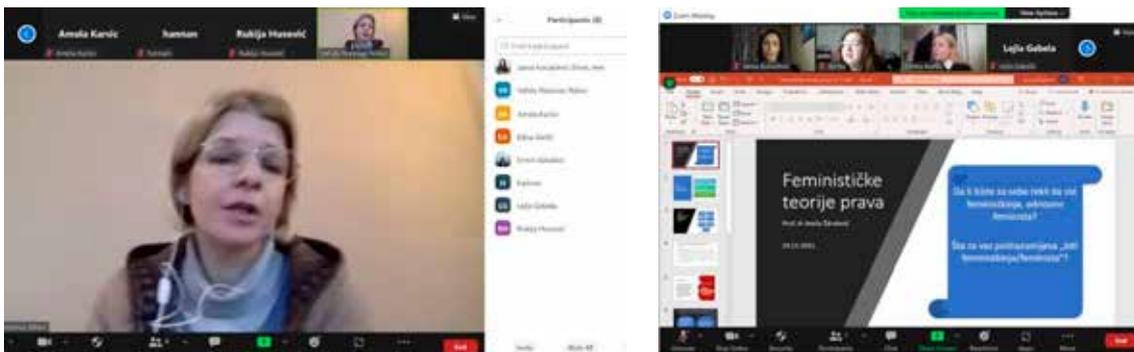

3.6 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U SARAJEVU

Zoom radionicu pod naslovom “Feminizacija siromaštva” odražala je 17. novembra 2021. godine prof. dr. Valida Repovac Nikšić sa Fakulteta političkih nauka u Sarajevu, Prof. Repovac Nikšić je istakla da unazad par godina, radovi studentica i studenata Fakulteta političkih nauka se sve više bave diskriminacijom, nejednakostima u društvu, te posebno nejednakostima proizvedenim socio-ekonomskim faktorima.

Prof. dr. Amila Ždralović sa Pravnog fakulteta u Sarajevu održala je 19. novembra 2021. godine Zoom radionicu pod naslovom “Feminističke pravne teorije”. U diskusiji se razgovaralo o tome šta za učesnice/ke znači "biti feministkinja/feminista", koliko su se danas stvari promijenile i koji su ključni problemi savremenog bh. društva.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6431.html>

3.7 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU HERCEGOVINA

Koliko studenti i studentice poznaju svoja prava? Imaju li žene i muškarci jednaka prava i u kojim društvenim oblastima? Gdje je granica između nasilja i nenasilja? Na ova i druga pitanja student/ce Sveučilišta Hercegovina su tražili odgovore uz predvođenje dr.sc. Martine Primorac, dr.sc. Drage Martinović, mr.sc. Marka-Antonia Brkić i dr.sc. Nataše Šantić. Kroz radionicu „Pravni i institucionalni okvir za ravnopravnost spolova u Bosni i Hercegovini“ studenti su dobili temeljne informacije o kampanji kao i bitnim međunarodnim datumima koji povezuju žene, nasilje i ljudska prava.

Nadalje je radionica učesnicima približila značaj Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini koji je postavio dobre temelje za ravnopravnost spolova, ali je njegova primjena u praksi ipak ograničena zbog neusklađenosti drugih propisa.

Radionica „Rodna ravnopravnost u društvenoj perspektivi lokalne zajednice“ imala je za cilj analizirati, u suradnji sa sudionicima, statističke podatke o rodnoj zastupljenosti u obrazovnom sustavu; broj upisanih studenata i njihova postignuća u visokom obrazovanju, zastupljenost nastavnika po spolu te rodna zastupljenost u istraživanju i razvoju.

Studentski zbor Sveučilišta Hercegovina, organizirao je studentske aktivnosti u vidu serije interaktivnih radionica i umjetničkog performansa.

Aktivnost *Umjetnički performans* je održana uživo, u prostorijama Sveučilišta Hercegovina u Mostaru. Performans je predvodila studentica Fakulteta društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (Sveučilište Hercegovina) – Anja Rikalo. U provođenju ove aktivnosti aktivno su sudjelovale studentice: Edina Alihodžić-Ince, Mihaela Mandurić, Gabrijela Crnjac i Ivana Šarić, a performans se prenosio i online putem.

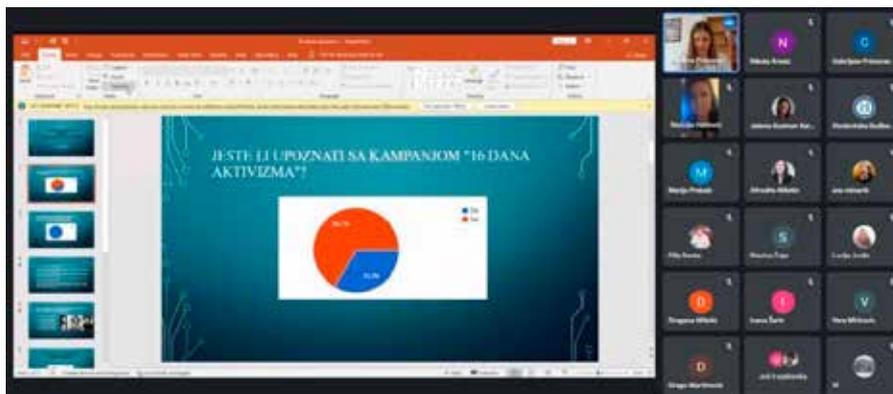
Druga grupa aktivnosti koju su organizovali i realizovali studenti/ice Sveučilišta Hercegovina je serija studentskih online radionica na teme:

- Ekonomsko nasilje nad ženama (Voditelj radionice: student Filip Senta)
- Žene u borbi za prava (Voditeljica radionice: studentica Ana Minarik)
- Prava djece s poteškoćama u razvoju i diskalkulija (Voditeljica radionice: studentica Lucija Jurlin)

Radionice su održane online preko Google meet-a.

Više informacija na: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-sveucilistu-hercegovina/>

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6296.html>

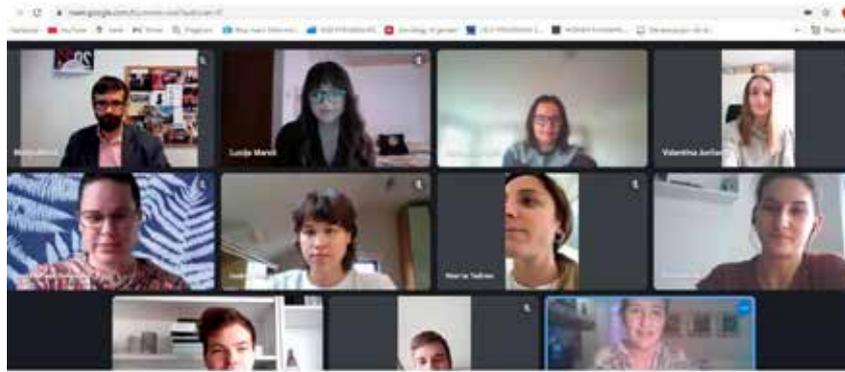
3.8 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Prva radionica za studente Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u okviru priprema za kampanju “16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja” održana je 19. novembra 2021. online putem. Radionicu je održao dr. sc. Matija Miloš, na temu "Kako Ustav Republike Hrvatske osnažuje izvanparlamentarno osporavanje rodne nejednakosti?".

Studentice i studenti Sveučilišta u Zagrebu, članice i članovi Društva studenata socijalnog rada (DSSR) i Udruge ZA-Pravo LGBTIQ+ osoba su su 01. decembra, 2021. godine realizirali su projekt izrade silueta (s likom žene) na kojima su postavljeni slučajevi (popraćeni u medijima) obiteljskog i rodnog nasilja.

Projekt je realiziran u prostorijama Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Antonije Petričušić. Dana 08. decembra, 2021. godine organizirana je panel diskusija na temu „Nasilje nad ženama – pogled iz kuta formalne podrške – praksa, znanost i studenti u jačanju društva za nultu toleranciju nasilja nad ženama“, u suradnji sa članicama i članovima Društva studenata socijalnog rada (DSSR) i članicama i članovima studentsko-nastavničke Udruge ZA-Pravo LGBTIQ+ osoba osnovane pri Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Panelom je moderirala izv. prof. dr. sc. Marina Milić Babić sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a sudionice su bile Vendi Keserica, univ. bacc. act. soc. iz Udruge CESI te Veronika Lesić, mag. soc. rada i Ivona Bandula, mag. iur. iz Udruge KORAK. Više informacija na: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-sveucilistu-u-zagrebu/>

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6234.html>

3.9 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SARAJEVO SCHOOL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

U okviru UNIGEM projekta održane su tri radionice na SSSTu (Sarajevo School of Science and Technology) za studente i studentice Studija informatike, a u susret kampanji 16 dana aktivizma. Voditeljica prve radionice je bile prof. dr. Jasminka Hasić Telalović. U okviru radionica govorilo se o rodu u STEM i visokom obrazovanju, naporima SSST-a na izradi Plana rodne ravnopravnosti, UNIGEM projektu i učešću SSST-a u njemu kao i globalnoj kampanji 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja. Druga radionica realizovana je za studente i studentice Medicinskog fakulteta. Voditeljica radionice bila je prof. dr. Lejla Pašić.

Održane su tri radionice za studente prve i druge godine farmacije i studente treće godine medicine. Razgovaralo se o temama kao što su: “Stav učenika o rodno zasnovanom nasilju”, “Trebam mapiranje”, Naporima SSST-a na izradi Plana rodne ravnopravnosti, UNIGEM projektu i učešću SSST-a u njemu, kao i Kampanji 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja.

Treću radionicu realizovala prof. dr. Maja Savić-Bojanić za studente političkih nauka i međunarodnih odnosa. Prisustvovalo je ukupno 24 učenika/ce. Radionica je nosila naziv: Rodno nasilje i kultura: Koja je veza? Predavanje se fokusiralo na objašnjenja kako se kultura koristi da bi se opravdala rodna nejednakost i nasilje evociranjem tradicionalnih kulturoloških uvjerenja o tome kako se prema ženama treba odnositi.

Studentice Sarajevo School of Science and Technology (SSST) Lamija Kovačević i Mia Bakal, održale su radionicu pod nazivom „Consent“. Radionica je namijenjena studentima/cama SSST.

Više informacija na: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-sarajevo-school-of-science-and-technology-ssst/>

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/6411.html>

3.10 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U TUZLI

Održane su tri radionice za studente/ice Univerziteta u Tuzli. Prvu radionicu „Rodna ravnopravnost iz ugla žena sa invaliditetom“ vodila je prof. dr. sci. Vesna Bratovčić, članica Vijeća za ravnopravnost spolova Univerziteta u Tuzli. Gošća radionice bila je Adisa Kišić, dipl. Bosanski jezik i književnost, službenica za odnose s javnošću u Informativnom centru za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla. Studenti/ce su kroz radionicu upoznati sa osnovnim pojmovima (rod/rod, rodna ravnopravnost), analizirali trenutnu društvenu situaciju, upoznali sa zakonodavnim okvirom u Bosni i Hercegovini i institucionalnim mehanizmima za rodna pitanja.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-rodna-ravnopravnost-iz-perspektive-zena-sa-invaliditetom-univerzitet-u-tuzli/>

Drugu radionicu „Prevencija rodno zasnovanog nasilja“ održala je prof. dr. Dženeta Omerdić sa Pravnog fakulteta. Studenti su upoznati sa konceptualnim i sadržajnim definisanjem rodno zasnovanog nasilja. Upoznali su se i sa pravnim okvirom koji pokriva oblast nasilja, a zatim su kroz igru uloga razgovarali o kršenju ljudskih prava i osnovnih sloboda iz ugla: trudnica koja je dobila otkaz, silovana djevojka, ambasador, mladić muškarac čija je devojka zavisna itd.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-prevencija-rodno-zasnovanog-nasilja-univerzitet-u-tuzli/>

Treću radionicu „Različiti ali jednaki: Razlike protiv rodno zasnovanog nasilja i diskriminacije“ vodila je prof. dr. Ljubica Tomić Selimović sa Filozofskog fakulteta. Cilj predavanja je bio da se istakne uloga roda u iskustvu i ponašanju pojedinaca u različitim

periodima života i u različitim oblastima života, te da se ukaže na važnost prepoznavanja roda i rodne specifičnosti u različitim oblastima rada i djelovanja.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-different-but-equal-razlikama-protiv-rodno-zasnovanog-nasilja-i-diskriminacije-univerzitet-u-tuzli/>

Studenti/ce Edukativno-rehabilitacionog fakulteta Univerziteta u Tuzli izradili su štampane i elektronske postere sa informacijama o pravima i diskriminaciji žena sa invaliditetom, intervjuisale četiri žene sa invaliditetom o njihovim iskustvima, kreirale onlajn anketu u kojoj su učestvovala ukupno 432 ispitanice.

Studenti/ce Pravnog fakulteta, uz podršku profesorke Dženete Omerdić, osmislili su i kreirali video u trajanju od oko 7 minuta, koji je imao za cilj da predstavi osnovne karakteristike suđenja i osmislili i kreirali video u trajanju od oko 3 minuta, koji je imao za cilj uloge utiču na podizanje svijesti među mladim djevojkama s ciljem da ih motivišu da prijave moguće nasilje.

Studenti Odsjeka za novinarstvo Filozofskog fakulteta izradili su video o Vijeću za rodnu ravnopravnost UNTZ-a, infografiku sa sadržajem o Savjetu za rodnu ravnopravnost, rodno zasnovanom nasilju i mogućnostima prevencije, napisali članak na osnovu intervjua sa profesorima o Univerzitetu Vijeća za ravnopravnost spolova Tuzla.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-univerzitetu-u-tuzli/>

Link: <https://unitz.ba/centri/vijece-za-rodnu-ravnopravnost/o-projektu-unigem/>

3.11 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U BIHAĆU

Održane su tri radionice za studente Univerziteta u Bihaću. Prva radionica „Rodna segregacija na osnovu spola“, koju je vodila doc. dr. sc. Jasmina Bešlagić sa Pravnog fakulteta, u kojoj se govorilo o podjeli poslova na muške i ženske, te da se žene na planu profesionalnog napredovanja vrlo često susreću sa (ne)vidljivim ograničenjima.

Druga radionica „Načini ostvarivanja pravne zaštite žena u pravnom poretku Bosne i Hercegovine“, koju je vodio prof. dr. sc. Albin Muslić, te se osvrnuo na pitanje mehanizama zaštite žena u slučajevima diskriminacije i mobinga.

Treća radionica „Implementacija Istanbulske konvencije u Bosni i Hercegovini“, koju je vodio doc. dr. sc. Nikola Findrik, prodekan za nastavu i studentska pitanja, govorio je o oblicima rodno zasnovanog nasilja, tretmanu nasilja u zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, te implementaciji Istanbulske konvencije o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici u BiH.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-univerzitet-u-bihacu/>

Pod sloganom kampanje, uz podršku Centra za socijalni rad Grada Bihaća, studenti su proveli istraživanje o učestalosti nasilja nad ženama u Gradu Bihaću, te pratećim specifičnostima ove negativne društvene pojave.

Link:

<https://www.facebook.com/108267038354805/photos/pcb.117322394115936/117322227449286/?type=3&theater>

Link: <https://www.rtvusk.ba/vijest/poslijepodne-uz-rtv-usk-gost-armin-halilagic-student/54219>

3.12 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U ZENICI

Održana su tri predavanja za studente/ice Univerziteta u Zenici. Tema je bila „Ravnopravnost spolova u praksi Ustavnog suda BiH“. Cilj je bio potaknuti interesovanje mladih za podizanje svijesti o predrasudama na istu temu. Radionicu su vodile prof. dr. Anela Hasanagić, Maša Alijević i Aida Rizvanović. Nakon uvodnih izlaganja, otvorena je diskusija koja je bila vrlo produktivna. Cilj predavanja je bio potaknuti mlade na razmišljanje o rodnoj ravnopravnosti. Na kraju predavanja bilo je mnogo pitanja, a studenti/ce su izrazili želju da učestvuju u aktivnostima koje podržava UNIGEM projekat.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-univerzitet-zenica/>

Aktivnost „Studenti za studente“ nastojala je, kroz razna djela svjetske i domaće poezije i proze, poznate pjesme, ispovijesti žrtava nasilja i diskusiju, ukazati na probleme rodne neravnopravnosti, nasilja u porodici, diskriminacije. Druga aktivnost koju su studenti realizirali je edukativna izložba u Biblioteci i čitaonici Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici. Kroz 22 neumjetničke slike prikazati "začarani krug" predrasuda, diskriminacije, rodno zasnovanog nasilja i proces njegovog rješavanja.

Treća aktivnost pod nazivom "Vrpca za podizanje svijesti" realizovana je na Metalurško-tehnološkom fakultetu, Medicinskom fakultetu, Politehničkom fakultetu i Mašinskom fakultetu. Trake su podijeljene ispred fakultetskih jedinica.

Četvrta aktivnost bila je posjeta Sigurnoj kući Udruženja "Medica" Zenica.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-univerzitetu-zenica/>

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=6cRSPYvOEnc&t=62s>

Link: <https://zenicainfo.ba/2021/12/11/univerzitet-u-zenici-ucestovovao-u-realizaciji-unigem-projekta/?fbclid=IwAR1YVOrwxx2W28buBrR0pQ9Y5QY0mjfQJ2yQRK2PAmpTq7dxBtjNVzOW8W0>

Link: <https://www.zenit.ba/unze-ucestvuje-u-unigem-projektu-foto/>

Link: <https://www.zenicablog.com/foto-studentske-aktivnosti-u-okviru-unigem-projekta/>

Link: <https://www.facebook.com/1636386346585114/posts/2993723314184737/>

3.13 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU “DŽEMAL BIJEDIĆ” U MOSTARU

Na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru održane su radionice pod nazivom "Ljudska prava, ravnopravnost spolova i građanski aktivizam". Fokus radionica bio je edukacija i diskusija o ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti, stereotipima i predrasudama, rodno osjetljivom jeziku, rodnoj dimenziji u društvu, istraživanju i visokom obrazovanju, rodno zasnovanom nasilju, te informiranju i animiranju studenata da osmisle i predaju studentski projekat. inicijative za dobijanje podrške kroz UNIGEM projekat u okviru „16 dana aktivizma“. Predavanja i radionice su odžali prof. dr. Rebeka Kotlo, prof. dr. Veldin Ovčina i van. prof. dr. Edina Špago - Ćumurija, uz učešće, diskusiju i aktivan angažman studenata/ica

Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, te saradnju sa Unijom studenata Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-ljudska-prava-rodna-ravnopravnost-i-gradanski-aktivizam-univerzitet-dzemal-bijedic-u-mostaru/>

Link: <https://www.unmo.ba/novosti/posts/2021/november/odrzane-radionice-ljudska-prava-rodna-ravnopravnost-i-gradanski-aktivizam/>

Studenti/ce su realizirali radionicu na temu „Diskriminacija po osnovu pola“ koja se održala u prostorijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru. Na radionici je učestvovalo 20 učenika. Na samom početku, kroz prezentaciju, cilj je bio predstaviti zadatu temu i kroz interakciju sa studentima/cama sagledati stepen interesovanja za datu temu.

Link: <https://www.unmo.ba/novosti/posts/2021/december/studenti-i-studentice-univerziteta-dzemal-bijedic-u-mostaru-odrzali-radionicu-diskriminacija-na-osnovu-rodne-ravnopravnosti-u-okviru-16-dana-aktivizma/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-univerzitetu-dzemal-bijedic-u-mostaru/>

3.14 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U MOSTARU

Prva radionica na temu "Informacije i uvod u kampanju 16 dana aktivizma" održana je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Mostaru. Tokom radionica studenti/ce su detaljnije upoznati s aktivnostima u okviru projekta UNIGEM i ulogom studenata/ica u preuzimanju i realizaciji aktivnosti. Radionice je vodila doc. dr. sc. Ivona Čarapina Zovko.

Drugu radionicu na temu „Rodna ravnopravnost na tržištu rada“ vodile su prof. dr. Davorka Topić Stipić i doc. dr. sc. Ivona Čarapina Zovko. Radionica je bila podijeljena u dva dijela: u prvom dijelu studenti/ce su upoznati sa projektom (cilj, svrha, aktivnosti, trajanje, mogućnosti), a u drugom dijelu radionice su učesnici/e upoznati sa pojmovima rodne ravnopravnosti na tržištu rada, teorije i indikatori diskriminacije na tržištu rada i rezultati nekih istraživanja u Bosni i Hercegovini.

Treća radionica na temu „Pravni okvir ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini“ održana je na Pravnom fakultetu i upoznala je studente/ice sa pojmom rodne ravnopravnosti, pravnim okvirom koji reguliše ravnopravnost spolova u Bosni i Hercegovini, kao i trenutno stanje rodne ravnopravnosti u Bosni i Hercegovini. Radionicu je vodio je doc. dr. sc. Zlatko Brkić.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-sveuciliste-u-mostaru/>

Link: <https://sumsova.ba/vijesti/unigem-projekt-radionice-za-upoznavanje-s-kampanjom-16-dana-aktivizma>

Link: <https://ef.sum.ba/hr/novosti/unigem-projekt---online-radionica-za-upoznavanje-s-kampanjom-16-dana-aktivizma>

Grupa studenata/ica realizirala je aktivnosti na Sveučilištu u Mostaru. Aktivnosti su uključivale puštanje balona s porukama o rodno zasnovanom nasilju, izradu flajera, izradu postera, postavljanje foto kutka, prikazivanje filma „I am not an easy man“, post-filmsku radionicu o izazovima s kojima se susreće protagonista filma.

Link: <https://www.instagram.com/p/CXeZQIALCsS/>

3.15 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU U ISTOČNOM SARAJEVU

Na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu održane su tri radionice. Informativnu radionicu na temu „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ održala je prof. mr Sandra Ivanović, koordinatorka projekta ispred MIS-a, na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu dne 16. novembra 2021. godine. Radionici su prisustvovali studenti Mašinskog fakulteta i Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Predstavljena je kampanja, predavanja koja će se održati na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu i mogućnosti uključivanja studenata u aktivnosti.

Link: <https://www.ues.rs.ba/2021/11/16/univerzitet-u-istocnom-sarajevu-predstavio-kampanju-16-dana-aktivizma-protiv-rodno-zasnovanog-nasilja/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-univerzitet-istocno-sarajevo/>

Na Fakultetu poslovne ekonomije u Bijeljini održano je predavanje na temu "Zašto je rodna ravnopravnost korisna za sve". Prisutne studente/ice je sa kampanjom „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ upoznao član Savjetodavnog odbora Kancelarije za ravnopravnost polova Univerziteta u Istočnom Sarajevu, prof. dr Srđan Lalić. Studentima/cama se obratila dekanesa prof. dr Vesna Petrović, a predavanje je održala Anja Rajak, viša asistentica Fakulteta poslovne ekonomije u Bijeljini.

Link: <https://www.ues.rs.ba/2021/11/12/hhhh-2/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-fakultet-poslovne-ekonomije-bijeljina-univerzitet-u-istocnom-sarajevu/>

Na Pravnom fakultetu na Palama za studente/ice je održano predavanje na temu „Značaj ljudskih prava i rodne ravnopravnosti u savremenom društvu“. Predavanje je održao prof. dr Goran Marković, dekan Pravnog fakulteta i član Savjetodavnog odbora Kancelarije za ravnopravnost polova Univerziteta u Istočnom Sarajevu.

Link: <https://www.ues.rs.ba/la/2021/11/10/predavanje-znacaj-ljudskih-prava-i-rodne-ravnopravnosti-u-savremenom-drustvu-na-pravnom-fakultetu/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-pravni-fakultet-pale-univerzitet-istocno-sarajevo/>

U koncertnoj dvorani Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu održan je umjetnički performans pod nazivom "Žene u muzici". Predstava se sastojala iz dva dijela – predavanja i koncerta. Prvi dio kroz predavanja, video i audio zapise prikazan je rad, biografije, okolnosti pod kojima su nastajali i predrasude sa kojima su se poznate žene kompozitorke susretale (Hildegard, Clara Schumann, Fanny Mendelssohn, Ljudmila Freit, Ljubica Marić, Isidora Žebeljan...), kao i poznata operska umjetnica (Maria Callas).

Link: <https://www.ues.rs.ba/2021/12/07/uuuu/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-na-univerzitetu-istocno-sarajevo/>

3.16 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA INTERNACIONALNOM UNIVERZITETU U TRAVNIKU

Održane su tri radionice na Internacionalnom univerzitetu u Travniku. Održane su dvije radionice na temu "16 dana aktivizma - Zašto je ova kampanja važna". U prvom dijelu radionice, koordinatorica projekta UNIGEM pri Internacionalnom univerzitetu u Travniku, dr. Selma Otuzbir, predstavila je studentima/cama projekat, dok su u drugom dijelu radionice članovi savjetodavnog odbora, dr. Nedžada Tolja, doc. dr. sc. Lejla Skopljak, mr. Nehad Gaši i mr. Zlatko Mecan, održali radionicu na temu „Rodno uvjetovano nasilje u partnerstvu“.

Link: https://iu-travnik.com/poziv-za-radionicu-16-dana-aktivizma-zasto-je-vazna-kampanja/?fbclid=IwAR1c1OhkOD1K_fjngPmLaaw2BDvuTzoyJwaqZ3yy9A0wrYsOUtK_1XBvHEI

Link: <https://travnik.ba/na-internacionalnom-univerzitetu-travnik-odrzane-radionice-u-sklopu-16-dana->

Link: <https://iu-travnik.com/na-internacionalnom-univerzitetu-travnik-odrzane-radionice-u-sklopu-16-dana-aktivizma/>

Link: <https://tntportal.ba/foto-iut-potpisan-memorandum-o-saradnju-s-transkulturnom-psihosocijalnom-obrazovnom-fondacijom/?fbclid=IwAR0IC33e4v5n->

Link: <https://hronika.ba/2021/11/27/internacionalni-univerzitet-travnik-i-ove-godine-aktivan-u-kampanji-16-dana-aktivizma/>

Link: <https://travnik-grad.info/internacionalni-univerzitet-travnik-ove-godine-aktivan-u-kampanji-16-dana-aktivizma/>

Link: <https://tntportal.ba/foto-16-dana-aktivizma-iut-aktivno-ukljucen-u-borbu-protiv-rodno-zasnovanog-nasilja/>

Link: <https://travnik.ba/foto-16-dana-aktivizma-iut-aktivno-ukljucen-u-borbu-protiv-rodno-zasnovanog-nasilja/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-rodno-zasnovano-nasilje-u-partnerskim-vezama/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-rodno-zasnovano-nasilje-u-partnerskim-vezama-2/>

Grupa studenata/ica Internacionalnog univerziteta u Travniku organizirala je niz aktivnosti: održavanje sjednice Studentskog parlamenta na kojoj će učesnici/e govoriti i predlagati teme studentskih aktivnosti, realizacija radionica predstavnika Centra za edukaciju mladih, prikaz rodne neravnopravnosti kroz dva stripa, provođenje istraživanja u srednjim školama (MŠŠ Travnik i MSTŠ Travnik u Travniku) vezano za rodno zasnovano nasilje i rodnu

neravnopravnost, organizovanje radionice sa Centrom za prava žena iz Zenice na temu „Prevenција nasilja i rodna uloga u društvu“.

Link: <https://www.instagram.com/p/CXJshkatnjN/>

Link: https://www.instagram.com/p/CXRI_0ftCFR/

Link: <https://hiin.facebook.com/597163487114171/photos/pcb.2118981478265690/2118978831599288/?type=3&theater>

Link:

<https://hiin.facebook.com/597163487114171/photos/pcb.2118981478265690/2118979168265921/?type=3&theater>

Link: <https://www.instagram.com/p/CXToUdqNW2I/>

3.17 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA SVEUČILIŠTU U RIJECI

Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci održao je tribinu o ekonomskim nejednakostima i menstrualnom siromaštvu pod nazivom "Ciklus 28" čime je započeo studentski projekt "UNIRI Stvari" za smanjenje ekonomskih nejednakosti osiguravanjem higijenskih potrepština na Sveučilištu u Rijeci i podizanjem svijest o reproduktivnom i menstrualnom zdravlju u zajednici. Marija Špoljarić iz Studentskog zbora kroz projekt "UNIRI Stvari" najavila je da će od 2022. godine na svim riječkim fakultetima biti dostupni ekološki prihvatljiviji menstrualni pribor za studente i zaposlenice. Do sada su kutije s menstrualnim potrepštinama postavljene na 22 sastavnice Sveučilišta u Rijeci, a uključeno je 16 volontera koji redovno brinu o distribuciji menstrualnih potrepština.

Link: <https://uniri.hr/vijesti/poziv-tribina-o-ekonomskim-nejednakostima-i-menstrualnom-siromastvu-ciklus-28/>

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-studentske-aktivnosti-sveucilista-u-rijeci/>

3.18 UNIGEM: 16 DANA AKTIVIZMA – AKTIVNOSTI NA UNIVERZITETU DONJA GORICA

Cilj prve radionice na Univerzitetu Donja Gorica u Crnoj Gori bio je predstavljanje projekta UNIGEM studentima/cama različitih sveučilišnih jedinica i studijskih programa, te organizacija, osmišljavanje i priprema studenata/ica za aktivnosti koje će se provoditi u sklopu kampanje „16 dana aktivizma“. Radionicu je održala doc. dr. Nela Milošević. Sudionici/e radionice bili su studenti/ce Fakulteta informacijskih sistema i tehnologija, Fakulteta primijenjenih znanosti - studijski programi Matematika, Geodezija i Elektrotehnika i Računarstvo.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-univerzitet-donja-gorica-1/>

Drugu radionicu održala je dr. Milica Kovač Orlandić. Sudionici/e su bili studenti/ce Pravnog fakulteta, Filozofskog fakulteta, Fakulteta za dizajn i multimediju, Fakulteta sportskog menadžmenta, Fakulteta primijenjenih znanosti – psihologija, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta, Sigurnosti hrane i ekologije.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-univerzitet-donja-gorica-2/>

Treću po redu radionicu održala je dr. Nikoleta Đukanović. Sudionici/e radionice bili su studenti/ce Humanističkih nauka, Filološkog fakulteta, Fakulteta međunarodne ekonomije, financija i poslovanja, Fakulteta za kulturu i turizam, Međunarodnog hotelijerstva i menadžmenta VATEL.

Link: <https://thinkerica.ba/unigem-16-dana-aktivizma-univerzitet-donja-gorica-3/>

Grupa studenata/ica Univerziteta Donja Gorica organizirala je niz aktivnosti, između ostalog:

Video performans studenata/ica, Reels za instagram, Organiziranje tri info dana u središnjoj dvorani Univerziteta zbog dijeljenja promotivnih materijala i animiranja studentske populacije koja nije izravno uključena u organizaciju kampanje, Organiziranje izložbe učeničkih radova, Organiziranje Dana ravnopravnosti spolova u univerzitetskoj biblioteci, Izrada tekstualnih poruka o tome zašto je kampanja važna.

Link: <https://www.instagram.com/p/CW2qmeGoH5j/>

Link: <https://www.instagram.com/p/CW8RtedIebf/>

Link: <https://www.instagram.com/p/CXCfWOFoGkR/>

Link: <https://www.instagram.com/p/CXKGS TMIZmz/>

Link: <https://www.instagram.com/p/CXLwqKqIekW/>

Link: <https://www.instagram.com/p/CYPPDveIFEW/>

3.19 KAMPANJA “16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA” U RICHMOND PARK INTERNATIONAL SECONDARY SCHOOL-U U SARAJEVU

U Richmond Park International Secondary School u Sarajevu je realizovana radionica sa učenicima/ama prvog razreda povodom globalne kampanje "16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja". U uvodnom dijelu radionice učenici/e su izabrali po jedno, prethodno pripremljeno pitanje vezano za međusobne odnose i poštovanje. Učenici i učenice su kratko razgovarali o ovim pitanjima, a nakon toga su pogledali video snimak čije su autorice i autori članovi radionica scenskih umjetnosti Bošnjačkog omladinskog kulturnog udruženja “Velenje” u saradnji sa Udrugom SOS telefon za žene i djecu - žrtve nasilja.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/31122021e.html>

3.20 KAMPANJA „16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA“ U DRUGOJ GIMNAZIJI U SARAJEVU

Pod motom „Progeldaj“ kojim TPO fondacija uz podršku Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva u Bosni i Hercegovini obilježila kampanju “16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja” profesorica Elmana Cerić je s učenicima/ama IV1 razreda organizirala radionicu s ciljem podizanja svijesti o nasilju i diskriminaciji nad ženama. Učenici/e su dobili zadatak da u grupama istraže ovu temu i prikupe statističke i druge podatke, koje su potom analizirali i tokom radionice predstavili ostatku razreda. Učenici/e su imali priliku raspravljati o tome u kojoj mjeri je nasilje nad ženama prisutno i prepoznato u različitim sferama društvenog života - od porodice, medija, politike, obrazovanja i znanosti te koji su uzroci poražavajuće statistike do koje su došli, nudeći potom i vlastita rješenja problema.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/31122021.html>

3. 21 KAMPANJA „16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA“ U GIMNAZIJI VISOKO

U Gimnaziji "Visoko" su povodom kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ realizirane dvije radionice sa koordinatoricom i profesoricom Bosanskog jezika i književnosti Razijom Šahinović. Prva radionica je održana u četvrtak 2. decembra sa trećim razredom jezičkog izbornog područja. Učenice i učenici su propitali temu rodne (ne)ravnopravnosti u jeziku. Druga radionica je održana slijedećeg dana, 3. decembra, sa učenicima trećeg razreda prirodnog izbornog područja. Kroz temu "Od Hasanaginice do savremene žene" učenice i učenici su propitali zastupljenost i položaj žena kroz vrijeme u književnom diskursu. Radionice su učenicima pružile podsticaj na drugačije razmišljanje, produbljenje svojih stavova i buđenje svijesti o, naizgled, nestvarnim problemima te su time uspješno realizovane.

Link: <http://www.tpo.ba/b/novosti/31122021b.html>

3.22 KAMPANJA „16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA“ U FRANJEVAČKOJ KLASIČNOJ GIMNAZIJI U VISOKOM

Klasična franjevačka gimnazija se i ove godine pridružila kampanji „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“, koja se obilježava u preko 1.700 organizacija, u više od 100 država i koja obuhvata važne međunarodne datume koji povezuju žene, nasilje i ljudska prava. U četvrtak 2.12.2021. u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, pod vodstvom prof. Dragane Koprivica, održana radionica pod nazivom „Rodna neravnopravnost“. Učenici su prvo pogledali film o rodnoj neravnopravnosti, stereotipima i diskriminaciji, a zatim kritički propitivali primjere rodne neravnopravnosti u vlastitoj sredini i šire te razgovarali o društvenim normama i načinu na koji one utječu na generalizaciju rodne neravnopravnosti, ističući važnost obrazovanja u sprečavanju rodne neravnopravnosti.

Link: <http://www.tpo.ba/b/novosti/31122021a.html>

PROGRAM 4: SOKRATOVI KAFEI

Realizacija prvih Sokratovih kafea je započela u maju 2020. godine s temom „Je li ženama mjesto u politici?“ Nakon realizacije prvih kafea u moderaciji TPO Fondacije, koordinatori/ce i profesori/ce navedenih fakulteta su preuzeli koordinaciju kafea i realizovali ih u

svojim matičnim gradovima sa studentima/cama različitih fakulteta i odsjeka. Cilj Sokratovog kafea je razmjena ideja i stavova sa studentima/cama iz različitih gradova BiH, kako bi nadogradili svoje znanje, dijaloški propitivali temu iz različitih perspektiva, kao i mijenjali i razvijali svoja kritička mišljenja i stavove.

4.1 SOKRATOVI KAFEI MOSTAR

Otvoreni dijalog i sloboda mišljenja su jedni od principa demokratskog društva. Pravo da primimo informaciju, pravo da iznosimo mišljenje i ne budemo osuđivani na osnovu istog su temeljna prava svakog čovjeka. Kroz Sokratove kafee otvoreno, slobodno i argumentovano dijalogiziramo o društveno aktualnim temama. Održana su četiri Sokratova kafe u Mostaru kojim su moderirali/e: doktorica socioloških nauka Merima Jašarević, koja je ujedno i koordinatorica Sokratovih kafea za grad Mostar, magistrica sociologije Abida Pehlić, studentica Nastavničkog fakulteta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru Elma Hadžić, magistrica pedagogije i sistemska porodična psihoterapeutkinja Edita Pajić. Druženja su održana u Vynil kafiću u mostaru, a učesnici/e su bili studenti/ce Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru. Ovogodišnje teme Sokratovih kafea bile su:

Dijalog, rodna ravnopravnost, Interkulturalnost, Rodno zasnovano nasilje.

Link 1: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-mostar-interkulturalnost/>

Link 2: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-mostar-dijalog/>

Link 3: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-mostar-rodna-ravnopravnost-sta-je-nama-nasa-borba-dala/>

Link 4: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-mostar-rodna-zasnovano-nasilje/>

4.2 SOKRATOVI KAFEI TUZLA

Svaki ljudski pokret, izraz lica, položaj tijela ili slično predstavlja na određeni način komunikaciju, pa tako je i „nekomuniciranje“ zapravo jedan oblik komuniciranja. Kroz kvalitetnu komunikaciju možemo razumijevati ljudske potrebe, izbjegavati sukobe, aktivno slušati, jasno poslati poruku, motivisati druge za razgovor. Odnosno, dijalog je neizostavan dio svakog kvalitetnog odnosa. U Coffee Time/Galeriji Mandžić u Tuzli, održana su četiri Sokratova kafea. Koordinator Sokratovih kafea za grad Tuzla je Tarik Smajlović, a kafeima su moderirale: Amela Jusufović, Dina Bajrektarević i Dženeta Omerdić. Ovogodišnje teme Sokratovih kafea bile su:

Dijalog, rodna ravnopravnost, Interkulturalnost, Rodno zasnovano nasilje.

Link 1: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-tuzla-interkulturalnost/>

Link 2: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-tuzla-dijalog/>

Link 3: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-tuzla-rodno-zasnovano-nasilje/>

Link 4: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-tuzla-rodna-ravnopravnost/>

4.3 SOKRATOVI KAFEI BANJA LUKA

Sokratovi kafei u Banjoj Luci održani su u periodu od 29.11.2021. – 20.12.2021. godine. Koordinator kafea za grad Banja Luka je mr. Željko Šarić, viši asistent na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci. Kafeima su moderirali studenti/ce Filozofskog fakulteta: Nemanja Tubonjić, Andrea Slijepčević, Danijela Sladoje, Sanja Mikanović. Druženja su se realizovala u čitaonici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci, a teme Sokratovih kafea bile su:

Dijalog, rodna ravnopravnost, Interkulturalnost, Rodno zasnovano nasilje.

Link 1: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-banja-luka-rodna-ravnopravnost/>

Link 2: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-banja-luka-interkulturalnost/>

Link 3: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-banja-luka-rodno-zasnovano-nasilje/>

Link 4: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-banja-luka-dijalog/>

4.4 SOKRATOVI KAFEI ZENICA

Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici u mjesecu decembru, 2021. godine, održana su četiri Sokratova kafea. Koordinator za grad Zenica je doktor historijskih nauka Mirza Džananović, a kafeima su moderirali: dr Hazim Begagić, docent na Odsjeku za kulturalne studije Univerziteta u Zenici, v. prof. dr Esad Delibašić, prof. dr Damir Kukić, kulturolog i vršnjački edukator Elmin Fehrić.

Studentice i studenti su nakon zanimljivih, uzbudljivih i konstruktivnih diskusija došli do zaključaka kako borba za rodnu ravnopravnost predstavlja izuzetno važan i dugotrajan društveni proces u koji bi morali biti uključeni svi, a nipošto samo feminističke aktivistice ili isključivo žene. Iako su u novijoj historiji napravljeni značajni iskoraci ka rodnoj ravnopravnosti žena, brojne mizogine i mačoističke prakse i dalje su prisutne i u privatnoj i u javnoj sferi. Takva slika prvenstveno je rezultat i dalje ukorijenjene patrijarhalne tradicije i konzervativnog okruženja.

Link 1: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-zenica-da-li-je-moguc-dijalog-medu-neistomisljenicima-2/>

Link 2: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-zenica-moze-li-borba-za-rodnu-ravnopravnost-pobijediti-rodne-stereotipe-2/>

Link 3: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-zenica-mostovi-za-buducnost/>

Link 4: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-zenica-da-li-je-nasilje-rezultat-rodno-naucenih-uloga/>

4.5 SOKRATOVI KAFEI U SARAJEVU

Sokratove kafee u Sarajevu, na Internacionalnom Univerzitetu Burch koordinirao je asistent Adem Olovčić, a moderirale su: profesorica filozofije Enisa Klačar, profesorica biologije Azra Ahmić, profesorica matematike Edisa Zilić. Učesnici i učesnice Sokratovih kafea su se usaglasili da je pitanje rodno zasnovanog nasilja, pitanje cijelog društva, te da je ono dio začaranog kruga koje počinje još traumama iz djetinjstva. Zbog velikog interesa studentica i studenata Internacionalnog Burč univerziteta, kafe je održan uživo i putem live streaminga.

Link 1: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-sarajevo-dijalog/>

Link 2: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-sarajevo-interkulturalnost/>

Link 3: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-u-sarajevu-rodno-zasnovano-nasilje/>

Link 4: <https://thinkerica.ba/sokratovi-kafei-u-sarajevu-rodna-ravnopravnost/>

5. DODATNE AKTIVNOSTI

5.1 PROMOCIJA KNJIGE I PANEL DISKUSIJA "HEALING AND PEACEBUILDING AFTER WAR"

TPO Fondacija je 16.02.2021, u saradnji sa Univerzitetom Denver iz Amerike i Inicijativom globalnog inkluzivnog liderstva -SIE, organizirala promociju knjige "Healing and Peacebuilding After War". Knjiga je proizašla iz Međunarodne konferencije organizirane u Sarajevu 2016. godine na temu: "Trauma, Pamćenje i ozdravljenje". Bosanska verzija knjige je dostupna na web stranici TPO Fondacije: Zbornik "Neizliječena trauma"

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/dokument/Zbornik-Trauma-pamcenje-ozdravljenje-web.pdf>

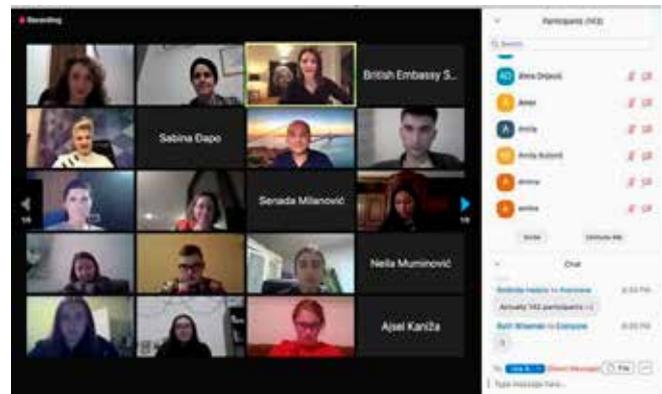
5.2 MEĐUNARODNI DAN ŽENA

U okviru obilježavanja Međunarodnog dana žena, TPO Fondacija je u saradnji s Britanskom ambasadorom u Sarajevu pokrenula program za mlade za koje su organizovane panel diskusije na temu rodne ravnopravnosti u Bosni i Hercegovini. U srijedu, 03. marta 2021. godine, orealizovana je prva panel diskusija namijenjena učenicima i učenicama srednjih škola u BiH. Preko 140 učesnica i učesnika se odazvalo ovom panelu kojeg su otvorile zamjenica ambasadora Velike Britanije, dr. Ruth Wiseman i direktorica TPO Fondacije, van. prof. dr. Zilka Spahić Šiljak dok su panelisti bili Una Bejtović i Damir Arsenijević.

Panel diskusiji su prisustvovali učenici i učenice, kao i profesori i profesorice 13 srednjih škola iz Sarajeva, Tuzle, Maglaja, Zenice, Visokog, Kaknja, Mostara i Konjica i bila je ovo odlična prilika da učenici razmijene mišljenja o uticaju medija na mlade ljude i mehanizmima prevencije rodno zasnovanog nasilja kojim često svjedočimo u školi ili lokalnoj zajednici.

Panel diskusija je bazirana na filmu Jennifer Siebel Newsom pod nazivom Miss Representation, kojeg su svi učesnici/e imali/e priliku pogledati prije panel diskusije.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/210303%208MPanel1.html>

5.3 EUNIC RADIONICA: “MOJA PRIČA JE VAŽNA”

TPO Fondacija je 19.08.2021. u saradnji sa Centrom za interkulturalni dijalog iz Makedonije, udruženjem „Ženske studije i istraživanje“ iz Srbije i nevladinom fondacijom „Institut za socijalne inovacije“ iz Crne Gore organizovala prvu radionicu u okviru pripreme za EUNIC projekat „Moja priča je važna“ koji se sprovodi uz podršku EUNIC partnera (Austrijski kulturni forum, Goethe Institut u BiH i Francuski institut u BiH). Cilj projekta je da kroz umjetnost predstavi ne samo vanjsku sliku manjina u društvu nego i unutarnji značaj njihove borbe protiv diskriminacije koju proživljavaju. Radionicu su vodile: v.prof.dr. Zilka Spahić Šiljak i magistrica komunikologije Amina Mašić.

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/27102021-b.html>

Više informacija na: <http://www.tpo.ba/b/novosti/27102021-4-b.html>

5.4 PILOT PROJEKAT: BORBA PROTIV ANTISEMITIZMA, ISLAMOFBIJE I KSENOFOBIJE U JAVNOM OBRAZOVNOM PROSTORU

Globaliziranje svijeta nosi i globalne izazove a među njima su i različite vrste ksenofobije koje podstiču animozitete, strahove i konflikte. Jevrejsko kulturno - prosvjetno i humanitarno društvo La Benevolencija i TPO Fondacijom iz Sarajeva, a uz podršku Vijeća Europe implementirali su projekat Borba protiv antisemitizma, islamofobije i ksenofobije u javnom obrazovnom sistemu, u tri srednje i dvije osnovne škole na području opštine Stari Grad u period od 01.11.2021. do 25.02.2022. godine. Radionice su vodili: prof.dr. Zilka Spahić Šiljak, dr Muhamed Velagić, dr Eli Tauber, Vladimir Andrlje i Igor Bencion Kožemjakin.

Link: <https://www.instagram.com/p/CXa3NMIqVvA/>

Link:

[https://www.facebook.com/jevrejska/posts/2134795833341387?__cft__\[0\]=AZU6YR5HnMz--1LNnSsb7XMB9xPi91HOZhaLuqCgUNsmm8Jprnq_WhNHGWxYH-G4cxgLv-vWsMtBNrIGuejafBGJsiJGezgkZH23mYILqdqibEGeWHirGq2lCkmtzbYbvtSQVSnRiIVAq5OcudymBIiyOsev9n1K0vr5kNZReyM4QrweTsuArqtEtJ9Kd2HSAw&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/jevrejska/posts/2134795833341387?__cft__[0]=AZU6YR5HnMz--1LNnSsb7XMB9xPi91HOZhaLuqCgUNsmm8Jprnq_WhNHGWxYH-G4cxgLv-vWsMtBNrIGuejafBGJsiJGezgkZH23mYILqdqibEGeWHirGq2lCkmtzbYbvtSQVSnRiIVAq5OcudymBIiyOsev9n1K0vr5kNZReyM4QrweTsuArqtEtJ9Kd2HSAw&__tn__=%2CO%2CP-R)

Link: <https://www.oslobodjenje.ba/magazin/kultura/zajedno-protiv-netolerancije-i-iskljucivosti-716806>

Link: <https://www.tacno.net/kultura/zajedno-protiv-svih-oblika-netolerancije-i-iskljucivosti/>

Link: <https://www.facebook.com/jevrejska/videos/dnevnik-u-19-n1/233976375477485/>

Link: <https://federalna.ba/nacionalne-manjine-vladimir-andrle-2rsft>

Link:

[https://www.facebook.com/jevrejska/posts/2139193589568278?__cft__\[0\]=AZXSXtjP6iIryGKZa5ygp9RgwFcm6j6S1mnN87o1BbmuPflJTpmwqTAloch0ExfKxoaBMfkPTdqQkLAEr2M7BdSy_yjbcGCOlpljzdZ1fmCMjf_OUVxLMqq8KVCmTwePB1bF2_VtwF7ogtbzWVKs1KOGdAIEqNsthSm1ISvkdMhJV7Ev0X5WbNSdOIK02MV0ctI&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/jevrejska/posts/2139193589568278?__cft__[0]=AZXSXtjP6iIryGKZa5ygp9RgwFcm6j6S1mnN87o1BbmuPflJTpmwqTAloch0ExfKxoaBMfkPTdqQkLAEr2M7BdSy_yjbcGCOlpljzdZ1fmCMjf_OUVxLMqq8KVCmTwePB1bF2_VtwF7ogtbzWVKs1KOGdAIEqNsthSm1ISvkdMhJV7Ev0X5WbNSdOIK02MV0ctI&_tn_=%2CO%2CP-R)

Link: <https://jews.ba/post/438/Borba-protiv-dru%C5%A1tva-isklju%C4%8Divosti-je-na%C5%A1a-moralna-obaveza>

Link: <https://www.tacno.net/kultura/borba-protiv-drustva-iskljucivosti-je-nasa-moralna-obaveza/>

Link: <https://ba.n1info.com/vijesti/la-benevolencija-borba-protiv-drustva-iskljucivosti-je-nasa-moralna-obaveza/>

Link: [https://www.slobodna-](https://www.slobodna-bosna.ba/vijest/240476/potreba_za_razumijevanjem_drugog_borba_protiv_drustva_iskljuchivosti_je_nasa_moralna_obaveza.html)

[bosna.ba/vijest/240476/potreba_za_razumijevanjem_drugog_borba_protiv_drustva_iskljuchivosti_je_nasa_moralna_obaveza.html](https://www.slobodna-bosna.ba/vijest/240476/potreba_za_razumijevanjem_drugog_borba_protiv_drustva_iskljuchivosti_je_nasa_moralna_obaveza.html)

Link: <https://vijesti.ba/clanak/561618/borba-protiv-drustva-iskljucivosti-je-nasa-moralna-obaveza>

6. PRVA ONLINE FER ŠKOLA: FEMINIZAM I RELIGIJA

Feminizam i religija (FER) škola namijenjena je ženama i muškarcima koji žele akademski propitivati svoja uvjerenja, stavove, znanja i prakse o ljudskim

FER škola
FEMINIZAM I RELIGIJA

pravima i slobodama i koji žele istraživati na koji način rodni stereotipi oblikuju živote žena i muškaraca u porodici i društvu. Cilj FER škole je dekonstrukcija temelja rodnih stereotipa i konstrukcija egalitarnih rodnih modela koji svoja uporišta nalaze u znanstvenim i religijskim argumentima. Metodom feminističke antropologije, historijskog kriticizma, hermeneutike sumnje i rodno senzibilne lingvistike analizirani su klasični i suvremeni filozofijski, teološki, historijski, sociološki i drugi izvori. U okviru pilot faze FER škole otvorili smo prostor za implementaciju četiri kursa: Povijest feminizma na Istoku i Zapadu; Filozofija i rod; Rod, religija i izgradnja mira; Religija i rodno zasnovano nasilje.

Više informacija na: <https://ferskola2022.onlinebase.net/>

O NAMA ZASTO FER ŠKOLA NASTAVNO OSOBLJE KURSEVI PUBLIKACIJE INTERVIJU/MULTIMEDIA DONIRAJ KONTAKT LOG-IN MOODLE

Religija i rodno zasnovano nasilje

Kurs nudi uvod u teorijska i emocionalna razumjevanja roda, rodne identiteta, stereotipa i uboga koje vjerskim doprinose pojavi rodno zasnovanog nasilja. Cilj kursa je osposobiti učesnike i učesnice za prepoznavanje uboga i mehanizama pojave i održavanja različitih vrsta nasilja u seksualnim i religijskim kontekstu te ih upoznamati sa resursima za preventivno djelovanje.

LOG-IN MOODLE

© The Center For Women